

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XLIX. Quomodo Licinius Orientem afflixerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

& statuae, ceteraq; id genus monumeta quae honoris causâ erigi solent, ubique terrarum dejecta sunt. Post hunc alii quoque propinquitate generis conjuncti, cum occulte ei insidiarentur, deprehensi sunt; Deo scilicet cuncta illorum consilia mirabili quodam modo per visiones famulo suo detegente. Nam & praesentiam suam ei saepius exhibere dignatus est; divina scilicet specie per summum miraculum ei appa- rente, ac futurarum rerum praescientiam ipsi suggerente. Et inexplicabilia quidem illa divinae gratiae miracula, quae Deus ipse famulo suo praestare dignatus est, ne comprehendi quidem dicendo facile possunt. Quibus ille munitus, reliquum tempus aetatis tutissimè traduxit; tum ex subditorum benevolentia maximam capiens voluptatem; tum ex eo quod cunctos Imperio suo subiectos in summa tranquillitate ac letitia de- gere videbat: tum praecipue ob splendor- em Ecclesiarum Dei incredibili gau- dio gestiens.

CAPUT XLVIII.

Constantini decennalia.

DUm in hoc statu esset, decimus Imperii ejus annus evolutus est. Cujus rei causâ festis diebus per uni- versum orbem Romanum celebratis, preces cum gratiarum actione tanquam puras victimas, ignis & nidoris exper- tes, Deo omnium Regi obtulit. Et ex his quidem maximam animo capiebat voluptatem: sed non perinde cum ob- lectabant nuntii illi, qui de provincia- rum Orientis vastatione afferebantur.

CAPUT XLIX.

Quomodo Licinius Orientem afflixerit.

Etenim immanis quaedam bellua tum Ecclesiae Dei, tum reliquis Provincialibus illic insidiari nuntiaba- tur: cum nequissimus demon quasi æmulatione succensus, iis quae ab Imperatore Dei amantissimo gereban- tur, contraria facere studeret. Adeo ut Imperium Romanum duas in par- tes divisum, nocti ac diei simile esse omnibus videretur. Quippe O- rientis quidem incolae caligo noctis premebat: eos verò qui Occidentis partes habitabant, serenissimus illustra- bat dies. Qui cum infinitis bonis à Deo sibi conciliatis fruerentur, non tulit id

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ.

Δικαιοσύνη καὶ ἁγία παύση.

ΟΥτω δ' ἔχοντι, δεκάτης αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἡνέτο χρόνον. ἔφ' ᾧ δὴ παρ- δήμους ἐντελῶν ἑορτάς, τῷ πάντῳ βασιλεὶ Θεῷ εὐχαρίστας εὐχάς, ὡς περ τινας ἀπὸ καὶ ἀκάπνης δυσίας ἀνεπέμπετο. ἀλλ' ἐπὶ ταῖς τῶν χαίρων διετελεῖ. ἔμην καὶ ἔφ' οἷς αὐτῷ τῶν κατὰ τὴν ἐφ' αὐτὸν τυχόμενων ἐπιπυθάνετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ.

Ὅπως τῷ ἀνατολῷ ἐκαχέτω Λικίνιος.

ΔΕινὸς γάρ τις αὐτῷ καὶ ἰαυθα, τῇ τῷ κλησίᾳ ὁ Θεὸς, τοῖς τε λοιποῖς ἐπὶ χιῶταις ἐφειδρύνειν ἀπὸ γέλλετο. πονηρὸν δαίμονα ὡς περ ἀμύλημα, κατὰ τὸ θεοφιλεῖ πραγματοποιεῖται. κατεργάζετο ὡς δοκεῖ τοῖς σύμπτῃσι κατὰ Ῥωμαίους δόχην δυσὶ τμημασὶ κα- ληθεῖσαν, εὐκείνῃ νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ. πε- τὴς μὲν τοῖς τὴν ἐφ' αὐτὸν λαχέσιν ἐπιπο- τος. ἡμέρας δ' ἐπὶ τῇ λαυγέσῃ τοῖς τῇς πα- ρας μοῖρας οἰκήτοσι καταλαμπέσθαι. οἱ μυρίων ἀγαθῶν ἐν Θεῷ πρυτανισμοῦ.

ἐκ τῆς τῶν μεγάλων φθόνου φορητῆς τῶν γυναικῶν τῶν ἀσπονδῶν καὶ τῶν ἀσπονδῶν μέγας τῶν καλῶν καὶ ἀπονεύει τυραννῶν ὅς ἐν φερομένης τῆς δόξης αὐτῶν. Κωνσταντῖνος τε τοσούτοις βασιλείας ἐπγαμεθείας ἤξιωσεν, μὴ σέως μὲν ἔξω φιλικῶς ἀπελιμπάνετο. τῶν δὲ τῶν δουρεῶν περαιρέσεως ἐξήλθε τὴν κακοτροπίαν καὶ ὧν ἔβριχεν τὴν καλῶς φιλίαν ἐπεὶ δὲν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς, τῶν ἐπεὶ τῆς γνώμης μᾶλλον, ἢ ταῖς τῶν κρείττων Φιλικαῖς δεξιαῖς ἐπεράτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν'

Ὅπως Κωνσταντῖνος Λικίνιον ἐπισκέλετο ἡθελε.

Πολεμον δ' οὖν ἀσπονδῶν πρὸς τὸν ἐν ἐργέτω αἰετοῦ καὶ φιλικῶν νόμων. ἐχθρομυσῶν καὶ συγγενείας καὶ συνθηκῶν μνημῶν ἐν διανοίᾳ λαμβάνων. ὁ μὲν γὰρ φιλανθρωπότητι ἐννοίας αὐτῶν παρέχων ἀληθοῦς σκέτολον, πατέρων συγγενείας, βασιλικὸν τὸ ἀνέκαθεν αἰμαῖον κοινωνὸν γένος, γάμων τῶν ἀδελφῶν συνάψας, τὴν τε καὶ πάντων ὑπολαύειν δόξης τῶν λαχόντων, παρεῖχε τῶν δόξουσιν. ὁ δὲ τούτοις τὰ ἀνάλια γνώσκων, καὶ τοῦ κρείττονος μηχανὰς συνεισδύει. ἅλλοι δ' ἄλλους ἐπνοῶν ἀπειλῆς τρόπους, ὡς αὐτοῖς τὸν ἐν ἐργέτω αἰετοῦ μνημῶν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα φιλικῶν ὑποκομιζόμενος, δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πάντ' ἐπγατέν. ἐφ' οἷς ἐτόλμα, λήσας ἐλπίδων τῶν δ' αὐτῶν ἐπ' ἀπονή Θεὸς τὰς ἐν σκότῳ μηχανώμενος. ἔπειτα δὲ, κατὰ φάρος ἐποίησε, ὅς ὡς ἐπ' αὐτοῖς πρῶτοις ἡλίσκετο, ἐπ' αὐτῶν ἀπάτας ἐχώρει. νῦν μὲν Φιλικὰς περτείνων δεξιάς. νῦν δὲ συνθηκῶν ἐκωμοσίους πηξέμενος. εἴτ' ἀδρόως ἀθετῶν τὰ δεδομένα. καὶ αὐτῶν ἀνέκδοτων διαπρεσεύας. καὶ πάλιν ἀρχημονῶν ταῖς ψευδογραφίαις, τέλει τῶν περ φανῶν πόλεμον ἀνακηρύττει. δαπανοῖα τελογισμῶν, καὶ αὐτῶν λοιπὸν ἔξω Θεὸς ἀπὸ τῆς σέβειν τὸν βασιλέα, ὡς ἀτάπειτος ἐμαῖο.

A maligni dæmonis invidia bonis omnibus infesta. Sed neque tyrannus qui alteram partem orbis Romani dominatione sua opprimebat, id ferendum putavit. Qui cum res suas prospero cursu ferri videret: tantique Principis affinitate esset honoratus; religiosi quidem Imperatoris exemplum sequi neglexit: impiorum verò instituta atque improbos mores studuit imitari. Et quorum miserabilem vitæ exitum suis ipse oculis conspexisset, eorum consilia sequi maluit, quàm in amicitia & concordia cum eo qui præstantior erat ac potior, permanere.

CAPUT L.

Quomodo Licinius Constantino insidiatus sit.

Bellum igitur inexpiabile homini bene de se merito intulit; nec amicitia jura, nec Sacramentorum religionem, nec generis necessitudinem, nec fœdera in memoriam revocans. Nam Constantinus quidem utpote benignissimus Princeps, quò sincere benevolentia certissimum ei argumentum daret, paternæ stirpis nobilitatem, & Imperatorii jam inde à majoribus generis splendorem ei communicaverat, sorore sua in matrimonium data: totiusque Imperii Romani consortio eundem frui permiserat. Licinius verò plane his contraria animo volvens, adversus præstantiorem occultis artibus grassabatur; varia subinde insidiarum genera comminiscens, ut bene meritum malis remuneraretur. Ac principio quidem amicitiam simulans, dolo ac fraude cuncta agebat; sperans fore ut consilia sua laterent. Verum Deus insidias quæ clanculò struebantur, famulo suo detexit. At Licinius in primis conatibus deprehensus, ad secundas fraudes se contulit; nunc amicitia fidem præstendens; nunc fœderum ac Sacramentorum religione fidem sibi concilians: deinde pacta conventa repente violans, rursusque per Legatos veniam poscens: ac denuò mendaciis fœdè illudens. Tandem verò bellum palam indixit, & desperata mentis audacia incitatus, adversus Deum ipsum cujus cultui Imperatorem Constantinum deditum esse cognoverat, arma deinceps ferre instituit.